

Bedoeld voor iedereen!

Het Goede Nieuws verspreidt zich

In onze serie over de eerste gemeente vanuit het boek Handelingen, gaan we vandaag een hele spannende gebeurtenis bekijken uit de geschiedenis van de eerste gemeente. Een gebeurtenis die de kern raakt van de boodschap die Jezus verkondigde.

We gaan zien hoe de kerk haar eerste aanval *op de inhoud*, op het Goede Nieuws glansrijk doorstaat. De apostelen lossen deze crisis, *geleid door de heilige Geest*, met veel wijsheid op.

Helaas is het thema van deze eerste geloofscrisis hiermee niet '*voor eens en voor altijd opgelost*'. Deze eerste geloofscrisis komt in de geschiedenis van de kerk steeds opnieuw naar boven. Het was ook de reden waarom Luther 1500 jaar later zijn 95 stellingen publiceerde.

En ook de reformatie heeft deze kwestie niet duurzaam opgelost.

De kwestie die we gaan bestuderen is geen geschiedenisles alleen, maar heeft alles te maken met hoe jij en ik door het leven gaan. Wandelen we in vrijheid, in gezondheid of wandelen we in onzekerheid, in angst door dit leven heen.

Ik had van de week een interessant gesprek met een gerespecteerd psycholoog. Ze vertelde een voorbeeld, anoniem uiteraard, uit haar praktijk. Het ging over een bepaalde behandelmethode, over schematherapie, en dan specifiek over 'imaginaire rescripting'.

Een volwassen vrouw werd in haar dagelijks leven ernstig gehinderd door een gebeurtenis uit het verleden. In de therapie ga je in gedachten terug naar die pijnlijke gebeurtenis. Met behulp van de psycholoog ga je dan in je gedachten de gebeurtenis herschrijven. Vandaar de term 'imaginaire rescripting'.

De vrouw had als meisje van zeven de opdracht gekregen van haar moeder om de was te strijken en op te vouwen. Toen ze klaar was, was het resultaat niet naar wens van de moeder. Moeder werd boos, gooide de was op de grond en zei dingen als: 'jij kunt ook niks' – 'zo'n simpel klusje verpruts je nog' – 'wat ben je toch een waardeloos kind' – 'had ik je maar nooit gekregen'.

Je begrijpt (waarschijnlijk), dit is vergif in de ziel van een zevenjarig kind. De vrouw, ondertussen op middelbare leeftijd, werd nu in haar dagelijks leven gehinderd door ziekelijk perfectionisme en ze kon eigenlijk niet omgaan met kritiek.

In de therapie wordt de gebeurtenis herschreven. Mijn dochter vertelde dat ze dan als therapeut, als 'gezonde volwassene' in die situatie intervenueert, de moeder terecht wijst, het kind helpt, prijst en waardeert. De sessie werd beëindigd met de uitnodiging aan het kind om nu lekker te gaan spelen.

Deze behandelmethode is een bewezen effectieve therapie.

We spraken hierover en stelden vast dat God, zoals Jezus Hem liet zien, op een bepaalde manier '*de gezonde volwassene*' is, die de geschiedenis komt herschrijven.

God doet dat op universeel nivo, voor de mensheid als geheel. Maar ook op persoonlijk nivo, in *jouw en in mijn* leven. Want de meesten van ons hebben onze eigen pijnlijke herinneringen waarin we beschadigend behandeld zijn (door beschadigde mensen).

Jezus is gekomen om de geschiedenis te herschrijven. Dat Goed Nieuws. De boodschap die Jezus verkondigde was Goed Nieuws zoals Hij zelf verkondigde:

Lucas 4

¹⁸*De Geest van de Heer rust op mij,
want hij heeft mij gezalfd.
Om aan armen het goede nieuws te brengen
heeft hij mij gezonden,
om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken
en aan blinden het herstel van hun zicht,
om onderdrukten hun vrijheid te geven,
¹⁹om een genadejaar van de Heer uit te roepen.'*

Jezus staat aan de kant van de armen, van de gevangenen, van de blinden en de onderdrukten. Dat is Goed Nieuws. Hij heeft oog voor de zwakke, de gebroekene, de beschadigde mens. *Het christendom is geen 'machogeloof'.*

Jezus kiest altijd voor de zwakke...

Jezus staat altijd naast dat meisje van zeven jaar oud...

Nu naar ons verhaal uit het boek Handelingen:

- We hebben gezien hoe de kerk ontstaan is,
- hoe de Heilige Geest is uitgestort op de Pinksterdag.
- Hoe Stephanus vermoord werd.
- Hoe de gelovigen vervolgd werden door de Joden.
- Hoe het evangelie zich, dankzij de vervolging verspreidde buiten Jeruzalem, naar Judea en Samaria.
- We hebben gezien dat Saulus, de grote vervolger, tot geloof in Jezus is gekomen.

Er moeten nog een paar hobbels genomen worden voordat het Goede Nieuws van Jezus verder over de wereld verspreid kan worden. Tot nog toe wordt het evangelie alleen in Israël verkondigd. En niemand van de gelovigen was bezig met de heidenen. Het was zelfs niet in hun gedachten dat het Goede Nieuws ook voor hen bestemd zou kunnen zijn.

En dat is logisch als je je in hen verplaatst, als je hun geschiedenis kent. De geschiedenis van Abraham, Izaäk en Jacob. De geschiedenis van *een volk*. Een volk dat juist de opdracht had gekregen om zich niet te vermengen met andere volken en de wet had gekregen als richtlijn voor hun leven.

Zij zagen de komst van Jezus vooral als een stap in *hun* geschiedenis, niet zozeer in de geschiedenis van de mensheid.

En dan gebeurt er wat opmerkelijks. Iets wat geen mens had bedacht. Petrus wordt uitgenodigd om bij een Romeinse centurio, Cornelius, aan huis te komen. De Heer had hem in een droom hierop voorbereid.

Handelingen 10

²⁷Al pratend met Cornelius ging hij naar binnen, waar hij een groot aantal mensen aantrof. ²⁸Hij zei tegen hen: 'U weet dat het Joden verboden is met niet-Joden om te gaan en dat ze niet bij hen aan huis mogen komen, maar God heeft me duidelijk gemaakt dat ik geen enkel mens als verwerpelijk of onrein mag beschouwen. ²⁹Daarom heb ik me niet verzet toen ik naar u toe werd gestuurd....

En ook Cornelius had een droom gehad.

.... ³³Ik heb meteen een paar mannen naar u toe gestuurd, en het is goed dat u gekomen bent. We zijn hier ten overstaan van God bijeen om te luisteren naar alles wat u door de Heer is opgedragen.'

³⁴Daarop nam Petrus het woord en zei: 'Nu begrijp ik pas goed dat God geen onderscheid maakt tussen mensen, ³⁵maar dat hij zich het lot aantrekt van iedereen, uit welk volk dan ook, die ontzag voor hem heeft en rechtvaardig handelt. ³⁶God heeft aan de Israëlieten bekendgemaakt dat hij door Jezus Christus het goede nieuws van de vrede is komen brengen. Deze Jezus is de Heer van alle mensen.

⁴⁴Terwijl Petrus nog aan het woord was, daalde de heilige Geest neer op iedereen die naar zijn toespraak luisterde. ⁴⁵De Joodse gelovigen die met Petrus waren meegekomen, zagen vol verbazing dat ook heidenen het geschenk van de heilige Geest ontvingen, ⁴⁶want ze hoorden hen in klanktaal spreken en God prijzen. Toen merkte Petrus op: ⁴⁷'Wie kan nu nog weigeren deze mensen met water te dopen, nu ze net als wij de heilige Geest hebben ontvangen?' ⁴⁸En hij gaf opdracht hen te dopen in de naam van Jezus Christus. Daarna vroegen ze hem of hij nog enkele dagen wilde blijven.

We hebben hier duidelijk te maken met een ontmoeting die door God zelf gearrangeerd is. En gelukkig stemmen zowel Petrus als Cornelius in met wat hen in een droom is verteld.

Er dan gebeurt er iets heel bijzonders: *De Heilige geest daalde neer op iedereen die naar de toespraak van Petrus luisterde. Ze spraken in klanktaal en prijzen God. Daarna ze worden gedoopt met water.*

Hier valt het kwartje, in elk geval bij Petrus: *'Jezus is de Heer van alle mensen'.* (Joden en niet-Joden).

Maar er gebeurt nog meer. We weten dat de gelovigen zich na de moord op Stephanus verspreid hadden. Zo ontstond ook een gemeente in Antiochië. En daar wordt het evangelie ook verkondigd aan de Griekse bevolking. En velen van hen komen tot geloof in Jezus Christus. Hier is dus een gemeente van Joden en niet-Joden ontstaan.

En dit is revolutionair!! Vanuit Jeruzalem wordt Barnabas naar Antiochië gestuurd. En Barnabas besluit om Saulus op te halen uit Tarsus om samen met hem een jaar lang onderricht te geven in Antiochië. Hier worden de gelovigen voor het eerst Christenen genoemd.

Handelingen 13

2 Op een dag waren ze allemaal bij elkaar om de Heer te eren. Dat deden ze door te bidden en te vasten. Toen zei de heilige Geest: 'Barnabas en Saulus moeten weggaan uit Antiochië. Ze moeten het werk gaan doen waarvoor ik hen uitgekozen heb.'

*3 Nadat ze gebeden en gevast hadden, legden ze allemaal hun handen op Barnabas en Saulus. Daarna lieten ze hen weggaan.
Barnabas en Saulus gaan naar Cyprus*

En Paulus en Barnabas verkondigen het evangelie. Ze reizen achtereenvolgens naar Perge, naar Antiochie in Pisidie, naar Ikonium, naar Lystra, naar Derbe

Dit is wat de 'eerste zendingsreis van Paulus wordt genoemd'. De verspreiding van het evangelie onder de heidenen is nu echt begonnen. De stappen die hier gezet worden zijn bepalend geweest voor de verspreiding van het geloof over de wereld. Er zijn nu een aantal gemeenten gesticht en Paulus en Barnabas zijn weer terug in Antiochië.

En nu komt alles tot een climax.

Handelingen 15

¹ In die tijd kwamen er een paar Joodse christenen uit Judea in Antiochië aan. Ze zeiden tegen de christenen daar: 'Jullie moeten je laten besnijden. Dat staat in de wet van Mozes. Anders kunnen jullie niet gered worden.'² Maar Paulus en Barnabas waren het daar helemaal niet mee eens. En ze kregen een felle discussie met die christenen uit Judea.

Toen besloten de christenen in Antiochië dat Paulus en Barnabas en een paar anderen naar Jeruzalem moesten gaan. Ze moesten daar aan de apostelen en de leiders van de kerk vragen wat die ervan vonden.

Wat hier eigenlijk gebeurt is het volgende. Eigenlijk is dit een poging om de wet de basis van redding te maken. Terwijl Paulus juist verkondigde dat door het geloof in Jezus redding beschikbaar is. Het is de spanning tussen geloof en het houden aan de wet. De spanning tussen genade en werken. De spanning tussen krijgen en verdienen. Eigenlijk wordt door dit voorstel tot besnijdenis het werk van Jezus ongedaan gemaakt. Het is weer terug naar af...

De oplossing is interessant. Men kiest ervoor om de zaak, dit verschil van inzicht, voor te leggen aan de apostelen in Jeruzalem. Dat is spannend. Wat zouden ze gaan zeggen daar in Jeruzalem?

Handelingen 15

³ Paulus en Barnabas werden dus naar Jeruzalem gestuurd door de christenen in Antiochië. Ze gingen op weg en reisden door Fenicië en Samaria. Overal vertelden ze dat er nu ook niet-Joden waren gaan geloven in de Heer. En alle christenen die het hoorden, waren erg blij.

⁴ Paulus en Barnabas kwamen in Jeruzalem aan. Ze werden ontvangen door de apostelen, de leiders en de andere mensen van de kerk. Ze vertelden alles wat ze met Gods hulp gedaan hadden. ⁵ Maar er waren daar ook een paar farizeeën die in Jezus waren gaan geloven. En die zeiden: 'De niet-Joodse gelovigen moeten zich ook laten besnijden. En ze moeten zich aan de wet van Mozes houden.'

⁶ Toen kwamen de apostelen en de leiders van de kerk bij elkaar om deze zaak te bespreken.

⁷ Midden in een felle discussie stond Petrus op en zei: 'Vrienden, jullie weten hoe het gegaan is. Lang geleden heb ik het goede nieuws over Jezus al aan andere volken verteld, zodat ook zij konden gaan geloven. God wilde dat ik dat zou doen.⁸ Hij kent de harten van de mensen. En hij laat zien dat ook de niet-Joden erbij horen. Want hij heeft ook aan hen de heilige Geest gegeven, net als aan ons. ⁹God maakt geen verschil tussen Joden en niet-Joden. Want hij gaf ook aan niet-Joden het geloof. En door het geloof zijn hun zonden vergeven.

¹⁰ Waarom verzetten jullie je tegen God? Jullie willen dat ook de niet-Joodse christenen zich aan de wet van Mozes houden. Maar zelfs onze voorouders konden dat al niet. En wij kunnen het ook niet. ¹¹ Nee, wij geloven dat we gered worden dankzij de goedheid van de Heer Jezus. En voor niet-Joden geldt precies hetzelfde.'

Dankjewel Petrus! Dankjewel dat je deze woorden hebt gesproken. Dankuwel Heer. Het is uw plan om ook aan niet-Joden het geloof te geven. ('dankzij de goedheid van de Heer')

¹² Na die woorden waren alle mensen stil. Toen luisterden ze naar Barnabas en Paulus. Die vertelden over alle wonderen die God hen had laten doen bij de niet-Joden.

¹³ Toen Barnabas en Paulus uitgesproken waren, zei Jakobus: 'Vrienden, luister naar mij. ¹⁴ Simon Petrus heeft verteld hoe God vanaf het begin aandacht heeft gehad voor de niet-Joden. Hij wilde van hen een volk maken dat bij hem hoort. ¹⁵ Dat kunnen we al lezen in de heilige boeken van de profeten. Want daarin staat:¹⁶⁻¹⁸ «Lang geleden heeft de Heer gezegd: Ik zal medelijden hebben met mijn volk. Ik zal het koninkrijk van David weer sterk maken. Het is nu zwak en er is niet veel van over. Maar ik maak het weer groot en machtig. Dan zullen de mensen van mijn volk mij weer gaan vereren. Samen met alle andere volken die ik uitgekozen heb.»

¹⁹ Daarom moeten we het de mensen uit andere volken niet moeilijk maken als ze in God gaan geloven. Dat is mijn mening. ²⁰ We moeten hun in een brief wel de volgende regels geven: Ze mogen geen voedsel eten dat aan afgoden geofferd is. Ze mogen niets eten waar bloed in zit. Ze mogen alleen vlees eten van dieren die op de goede manier geslacht zijn. En ze mogen geen verboden seks hebben.

²¹ *Die regels zijn al heel lang overal bekend. Want ze staan in de wet van Mozes, die iedere sabbat in de synagogen wordt voorgelezen.'*

Pfffff.....dat is langs de rand van de afgrond. De apostelen doen geen concessies aan de verkondiging van Jezus. Het enige wat ze doen is een paar voor de hand liggende regels meegeven. Maar de besnijdenis, het teken dat je erbij hoort in de Joodse traditie, wordt niet voorgeschreven.

Deze vergadering wordt wel het eerste Apostelconvent of -concilie genoemd. En hier wordt het Goede Nieuws van Jezus bevestigd. Niet door het houden van de wet, maar dankzij de goedheid van de Heer worden mensen gered. Het Goede Nieuws is voor alle mensen.

Niet door het *opvouwen en strijken van de was* ontvangen we waardigheid, maar we mogen opgroeien *in de goedheid van de Heer*.

Het blijkt in de praktijk van ons leven moeilijk om vast te houden aan deze basisuitgangspunten van het christendom. O zo makkelijk maken we weer regels... En o zo makkelijk sluiten we mensen uit... (vaak op basis van die regels) O zo makkelijk twijfelen aan de goedheid van de Heer voor alle mensen.

Dat is de reden dat de geloofscrisis uit het boek Handelingen zich herhaalt en herhaalt...

Het beeld dat je van God hebt is cruciaal om zijn herstel te kunnen ontvangen. Als je denkt dat God net zo is als 'die boze moeder', dan kan Hij alleen 'de wet' brengen, dan gaat geloven om het voldoen aan nieuwe eisen... Dan wordt God de brenger van een nieuw trauma...

Als je gelooft in de God die Jezus demonstreerde, als je gelooft in 'de goedheid van God voor alle mensen' zoals de apostelen verkondigden, dan is de weg vrij om zijn herstel te ontvangen. Dan is God de '*gezonde volwassene, die voor jou opkomt en jouw geschiedenis herschrijft*'. Dan is God degene die herstel brengt, die vrijheid en vreugde brengt in je leven

AMEN

Laten we bidden